

Obsah

PREDMLUVA	5
I APLIKACE KYBERNETIKY A INFORMATIKY V PRÁVNÍ TEORII A PRAXI	
1.1 Úvodní poznámky	13
1.2 Kybernetika a právo	14
1.3 Variantní pojetí informatiky jako vědního oboru	17
1.4 Právní informatika	22
2 AUTOMATIZOVANÉ SYSTÉMY PRÁVNÍCH INFORMACÍ PODSTATA A TYPOLOGIE	
2.1 Informační potřeby a informační požadavky	27
2.2 Informační systém	30
2.3 K typologii informačních systémů	34
2.3.1 Dokumentografické (bibliografické) informační systémy	36
2.3.2 Textové informační systémy	38
2.3.3 Faktografické informační systémy	39
2.3.4 Expertní a znalostní informační systémy	40
2.4 Perspektivy: automatické porozumění textu v přirozeném jazyce	46
2.5 Zpětná vazba	48
3 ZÁKLADNÍ PRVKY AUTOMATIZOVANÝCH SYSTÉMŮ PRÁVNÍCH INFORMACÍ	
3.1 Právní informace	52
3.1.1 Pojem informace	52
3.1.2 Právní informace, proces poznávání a chování	52
3.1.3 Pojem právní informace	55
3.1.4 Zdroje právní informace	57
3.1.5 Druhy právních informací	62
3.1.6 Význam právní informovanosti	64
3.2 Právní texty a právní dokumenty	65
3.2.1 Pojem právního textu a právního dokumentu	65
3.2.2 Typické vlastnosti právních textů (dokumentů)	70
3.3 Uživatel právních informací	72
3.4 Komunikace uživatele s informačním systémem	74
3.5 Technické a programové vybavení automatizovaných systémů právních informací	79
3.5.1 Výpočetní a spojivá technika	79
3.5.2 Reprografická a tiskárenská technika	88
3.5.3 Automatizované zpracování textu	91

4 PRÁVNÍ JAZYK A PRÁVNÍ TERMINOLOGIE A JEJICH PROJEKCE DO SELEKČNÍCH JAZYKŮ AUTOMATIZOVANÝCH SYSTÉMŮ PRÁVNÍCH INFORMACÍ

4.1 Pojem právního jazyka	95
4.1.1 Pojem právního jazyka a jeho místo v jazyce spisovném	95
4.1.2 Slovník právního jazyka	101
4.2 Pojem selekčního jazyka	107
4.3 Efektivnost vyhledávání informací v automatizovaných systémech právních informací	111
4.4 K typologii selekčních jazyků	116
4.4.1 Obecně	116
4.4.2 Hierarchické selekční jazyky	119
4.4.3 Abecedně předmětové klasifikace	121
4.4.4 Fasetové klasifikace	122
4.4.5 Princip prekoordinace a postkoordinace	123
4.4.6 Deskriptorové selekční jazyky	125
4.5 Příklady selekčních jazyků v automatizovaných systémech právních informací	127
4.5.1 Tezaurus	127
4.5.2 Rubrikátor	146
4.5.3 Metoda úplného textu	150

5 K VÝVOJI AUTOMATIZOVANÝCH SYSTÉMŮ PRÁVNÍCH INFORMACÍ V ZAHRANIČÍ A V ČSSR

5.1 Stručný přehled vývoje zahraničních automatizovaných systémů právních informací	162
5.2 Hlavní směry ve vývoji a výzkumu automatizovaných systémů právních informací	165
5.3 Vytváření automatizovaných systémů právních informací v ČSSR	168

6 INFORMACE V ZÁKONODÁRNÉM PROCESU

6.1 Tvorba práva a informace	171
6.2 Zákonodárná informace	174
6.2.1 Pojem zákonodárné informace	174
6.2.2 Druhy zákonodárné informace	175
6.2.3 Společné znaky zákonodárné informace	181
6.3 Současné a perspektivní možnosti automatizovaných informačních systémů v tvorbě práva	182
6.4 Uplatnění automatizovaného systému právních informací a jiných informačních systémů v zákonodárství jako významný faktor progresivního vývoje legislativního procesu	185
6.5 Právní regulace nových problémů, jež jsou vyvolány uplatňováním automatizovaných informačních systémů	188

7 INFORMACE V ŘÍZENÍ NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

7.1 Řízení národního hospodářství	190
7.1.1 Vztah automatizovaných systémů právních informací (ASPI) a automatizovaných systémů řízení (ASŘ)	190
7.1.1 Právní informační systémy v řízení národního hospodářství	192
7.1.3 Automatizované uzavírání hospodářských smluv	206
7.1.4 Informace jako předmět právního styku	219

7.2	Pracovněprávní vztahy a sociální zabezpečení	219
8 INFORMACE VE STÁTNÍ SPRÁVĚ A JUSTICI		
8.1	Státní správa	229
8.1.1	Současné podmínky pro uplatnění automatizace informační činnosti ve státní správě	229
8.1.2	Hlavní směry uplatnění automatizovaných systémů právních informací ve státní správě	231
8.1.3	Dvě charakteristické tendence v uplatnění automatizovaných systémů právních informací ve státní správě	233
8.1.4	Důsledky uplatnění automatizovaných informačních systémů ve státní správě	233
8.1.5	Právní základy zavádění a využívání automatizovaných informačních systémů ve státní správě	236
8.1.6	Uplatnění automatizovaných systémů právních a jiných informací v činnosti místních orgánů státní správy	237
8.2	Justice	
8.2.1	Rozsah použití automatizovaných informačních systémů v justici	242
8.2.2	Soudní správa	242
8.2.3	Soudní řízení	243
8.2.4	Justiční informace	243
8.2.5	Druhy justiční informace	244
8.2.6	Informační soubory vhodné pro soudní rozhodování	249
8.2.7	Informační základna prokuratury	250
8.2.8	Sovětský pokus automatizovat práci s informacemi v oblasti justice a prokuratury	250
8.3	Důsledky uplatnění automatizovaných informačních systémů ve státní správě buržoazního státu (Exkurs)	254
9 INFORMACE A ZÁKLADNÍ PRÁVA OBCANSKÁ		
9.1	Dilema informace	259
9.2	Předmět ochrany	261
9.3	Prostředky právní ochrany	263
10 UPLATNĚNÍ AUTOMATIZOVANÝCH SYSTÉMŮ PRÁVNÍCH INFORMACÍ VE VĚDĚ O STÁTU A PRÁVU, VE VÝUCE PRÁVA A V PRÁVNÍ VÝCHOVĚ A PROPAGANDĚ		
10.1	Možnosti uplatnění automatizovaných systémů právních informací ve vědě o státu a právu	264
10.2	Využití automatizovaných systémů právních informací v právní výchově a propagandě	270
LITERATURA		273
NĚMECKÉ RESUMÉ		281
RUSKÉ RESUMÉ		284